

RADIUS

organisatie voor welzijn Land van Cuijk

Radius actief in maatschappelijke ondersteuning

Beleidsnota 2008-2011

Januari 2008

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	3
1. De notitie in vogelvlucht.....	4
2. De Wet maatschappelijke ondersteuning.....	5
2.1 Doelstellingen Wmo.....	5
2.2 Prestatievelden.....	6
3. Wie is Radius?.....	8
3.1 De organisatie.....	8
3.2 Klantgroepen en opdrachtgevers.....	8
3.3 Het maatschappelijk middenveld.....	8
3.4 Ontwikkelingen.....	9
4. De doelen van Radius.....	10
4.1 Gevarieerde samenleving.....	10
4.2 Maatschappelijke participatie van burgers.....	10
4.3 Radius en maatschappelijke ondersteuning.....	11
5. De visie van Radius.....	12
5.1 Externe thema's.....	12
5.1.1 Civil society binnen de Wmo.....	12
5.1.2 Levensloopbenadering.....	13
5.1.3 Samenwerking beroepskrachten en vrijwilligers.....	13
5.1.4 Kijk op vrijwilligerswerk en mantelzorg.....	14
5.1.5 Burgerparticipatie.....	15
5.1.6 Empowerment.....	16
5.2 Interne thema's.....	16
5.2.1 Permanente innovatie.....	16
5.2.2 Professionalisering.....	16
5.2.3 Visie gemeenten Land van Cuijk.....	17
5.2.4 Afstemmen en samenwerken.....	17
6. De werkwijze van Radius.....	18
7. De kwaliteiten van Radius.....	20
7.1 Kerntaak van de organisatie.....	20
7.2 Kernkwaliteiten van de organisatie.....	20
7.3 Kerntaken van de medewerkers.....	21
7.4 Kernkwaliteiten van de medewerkers.....	22
8. De aanpak van Radius.....	23
9. De toekomst van Radius.....	24
9.1 Aanbod.....	24
9.2 Samenwerking met partners.....	26
9.3 Werkorganisatie.....	26
Bijlage 1 Het bedrijfsconcept van Radius.....	27
Bijlage 2 De relaties van Radius.....	29

Voorwoord

Sinds 1 januari 2007 is voor het welzijnswerk nieuwe wetgeving van kracht. Op die datum werd na veel vertraging en veranderingen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) ingevoerd. De Welzijnswet kwam daarmee te vervallen. Vanaf de eerste serieuze geluiden over de komst van deze nieuwe wet heeft Radius - organisatie voor welzijn Land van Cuijk - zich georiënteerd op de betekenis ervan voor het welzijnswerk. Dit gebeurde via onder andere interne studiedagen, deelname aan conferenties in het werkgebied van Radius en het nauwlettend volgen van allerlei beschouwingen in de vakliteratuur. Met het oog op een goede aansluiting op de Wmo is de werkorganisatie aangepast en is Radius nog actiever gaan samenwerken met andere dienstverleners. Het standpunt dat de Wmo de werkingssfeer van Radius voor een zeer groot deel omvat, is hierbij telkens actief uitgedragen. Daarnaast hebben we als organisatie ook te maken met de Wet inburgering (2007), de Wet werk en bijstand (Wwb) en de Wet educatie en beroepsonderwijs (Web).

Radius verwacht dat de Wmo kansen zal bieden omdat het veelomvattende en zo belangrijke thema welzijn door deze wet actueler wordt dan voorheen. Zorgen zijn er over de financiering van de Wmo. Gaat de nieuwe verantwoordelijkheid van de gemeenten voor huishoudelijke zorg en voor maatschappelijke ondersteuning in brede zin op termijn niet ten koste van het budget voor algemeen welzijnswerk? En zeker zo belangrijk: gaat de burger erop vooruit of verschrallen de zorg en de aandacht juist door de decentralisatie? Radius zet zich in voor een goede dienstverlening aan burgers in de Wmo.

In het Land van Cuijk is 2007 een overgangsjaar. Het kost veel tijd en energie om de Wmo goed te implementeren. De gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill & St. Hubert en Sint Anthonis werken samen in de beleidsvoorbereiding en waar mogelijk ook in de uitvoering. Met ingang van 2008 zal de Wmo in onze regio in de volle breedte van kracht zijn.

Nieuwe wettelijke kaders en vernieuwd lokaal beleid hebben grote impact op onze organisatie. De Wmo legt nieuwe verantwoordelijkheden bij lokale overheden neer vanuit een bepaalde visie op zelfredzaamheid van burgers. Nieuwe doelgroepen zijn benoemd. Er worden voorwaarden gesteld aan de participatie van burgers en gemeenten moeten de resultaten van hun Wmo-beleid aan de burgers verantwoorden. Maar ook de financiering van gesubsidieerde activiteiten wordt zakelijker en marktgericht georganiseerd. Er is dus genoeg reden om de betekenis van de Wmo voor Radius in kaart te brengen en zowel de visie en werkwijze als het aanbod af te stemmen op deze veranderde omgeving en vraag.

Een interne werkgroep met daarin medewerkers uit de drie gebiedsteams en het management is hiermee aan het werk gegaan. Onder begeleiding van het WMO Steunpunt van Stichting Zet heeft de werkgroep zich in eerste instantie ingezet als denktank om tot een beleidsvisie en een aanzet voor een plan van aanpak voor de komende jaren te komen.

De werkgroep heeft zich met verve en enthousiasme aan de ingewikkelde taak gewijd om de Wmo voor onze organisatie hanteerbaar te maken. Dit heeft geleid tot inspirerende gesprekken, vele verzuchtingen en waardevolle inzichten. Het resultaat is deze notitie *Radius actief in maatschappelijke ondersteuning, beleidsnotitie 2008-2011*. Hierin leest u welke positie Radius heeft en nastreeft als partner in het lokale Wmo-beleid, welke rol en functie de organisatie daarin vervult en welke inzet zij daarvoor levert. Hiermee zijn het ambitieniveau en de richting van onze ontwikkeling voor de komende jaren bepaald. In een krachtig, op korte termijn te realiseren plan van aanpak wordt de vertaalslag gemaakt naar de praktijk. Dit vormt de basis voor ons werk in de komende jaren.

1. De notitie in vogelvlucht

De kern van de Wmo is 'meedoen': alle burgers moeten aan alle facetten van de samenleving kunnen deelnemen. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de nieuwe wet ligt bij de gemeenten; binnen wettelijke randvoorwaarden geven zij zelf vorm aan hun eigen lokale Wmo-beleid. De Wmo gaat gepaard met brede ambities op het gebied van zelfredzaamheid en solidariteit van de lokale samenleving. Om deze te kunnen waarmaken, moet het sociale kapitaal dat weerbare burgers vertegenwoordigen optimaal geactiveerd worden. Hierin is een belangrijke rol weggelegd voor Radius.

Het is de missie van Radius om ervoor te zorgen dat alle mensen, op alle fronten van het leven, kunnen deelnemen aan de samenleving. De gevarieerde samenleving vraagt immers om een sterke en duurzame sociale infrastructuur waarbinnen ook kwetsbare burgers de steun krijgen die zij nodig hebben. Radius zet daarom in op signalering, activering, empowerment, maatschappelijke facilitering en preventie en is daarmee een onmisbare partner in de versterking van de 'civil society', zoals die wordt bedoeld in de Wmo.

Er zijn tal van externe ontwikkelingen die richtinggevend zijn voor het Wmo-beleid van Radius. Denk aan thema's als levensloopbenadering, samenwerking beroepskrachten en vrijwilligers, burgerparticipatie en kijk op vrijwilligerswerk en mantelzorg. Radius zet zich proactief in om deze ontwikkelingen te versterken. Maar we richten onze blik ook naar binnen. Een veranderende omgeving vraagt immers ook om wijzigingen in de eigen werkorganisatie. Innovatie, professionalisering, visie gemeenten Land van Cuijk, afstemming en samenwerking hebben daarom continu onze aandacht.

De missie om een wezenlijke bijdrage te leveren aan een betere samenleving vraagt om bepaalde kernkwaliteiten, zowel van Radius als organisatie als van haar medewerkers. Belangrijke speerpunten binnen Radius zijn: laagdrempelige dienstverlening aan groepen en individuen; actueel, up-to-date en midden in de samenleving; een vraag- en gebiedsgerichte werkwijze; een kleinschalige en integrale aanpak en een snelle verankering in de lokale sociale infrastructuur. Om dit te kunnen waarmaken, moeten medewerkers van Radius beschikken over de juiste competenties: contactueel en communicatief; vraag- en oplossingsgericht; doel- en resultaatgericht; ondernemend en innovatief; inzichtelijk en verantwoord en professioneel en kwaliteitsgericht. Radius besteedde de afgelopen tijd al extra aandacht aan deze aspecten; de organisatie is al grotendeels afgestemd op de Wmo.

De Wmo plaatst gemeenten in de regierol en legt de uitvoering neer bij maatschappelijke organisaties zoals Radius. Het productenboek dat Radius jaarlijks uitbrengt, is een soort offerte voor de uitvoering van de werkzaamheden. Hierin staat precies hoe Radius de gevraagde prestaties kan leveren, onder welke randvoorwaarden dit gebeurt en hoe de behaalde resultaten kunnen worden vastgesteld. Na afloop van een jaar legt Radius verantwoording af via een jaarverslag. Omdat het om maatschappelijke opdrachten gaat, denkt Radius ook met de gemeenten mee en geeft zij suggesties voor verbetering.

De huidige werkwijze en activiteiten van Radius sluiten al voor een groot deel aan bij de Wmo. Er is echter wel behoefte aan verbetering en vernieuwing. De nieuwe wet biedt Radius kansen, bijvoorbeeld voor uitbreiding van de dienstverlening en het aanspreken van nieuwe klantgroepen. Vanuit de visie en het beleid van Radius, zoals omschreven in deze nota, moet de vertaalslag gemaakt worden naar de concrete uitvoering. Dit is de volgende stap. In nauwe samenspraak met de drie gebiedsteams en de Raad van Toezicht wordt een plan van aanpak opgesteld dat uitgebreid ingaat op het aanbod van Radius, de samenwerking met partners en de eigen werkorganisatie. Dit vormt de basis voor de uitvoering in de komende jaren.

2. De Wet maatschappelijke ondersteuning

Om een duidelijk beeld te geven van het doel van deze beleidsnota is het van belang dat in eerste instantie de achtergrond duidelijk wordt belicht. Daarom gaat dit hoofdstuk in op de wettelijke context en de maatschappelijke doelstelling van de Wmo.

Doelstellingen Wmo

De doelstellingen van de Wmo zijn:

- a. De zelfredzaamheid van burgers herstellen: mensen met ondersteuningsvragen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het vinden van een oplossing voor hun problemen en vragen. Solidariteit van de lokale samenleving is daarbij van cruciaal belang.
- b. Burgers functioneren zo lang mogelijk zelfstandig. Via een samenhangend stelsel van voorzieningen moeten gemeenten de zorg en dienstverlening hierop afstemmen.

De Wmo betekent in het kort dat:

- de AWBZ¹ verandert en zich beperkt tot zware chronische en continue zorg;
- delen van de AWBZ worden overgeheveld naar de Wmo;
- de Wvg² en de Welzijnswet opgaan in de Wmo;
- de gemeenten verantwoordelijk worden voor de uitvoering van de Wmo.

Met de Wmo wil de overheid komen tot een duurzaam stelsel voor langdurige zorg en maatschappelijke ondersteuning dat ook op langere termijn betaalbaar is. Het eindbeeld bij dit bestendige stelsel is:

- De AWBZ blijft van toepassing voor onverzekerbare risico's en is voor iedereen gelijk.
- De Zvw³ betekent voor iedereen een nieuwe basisverzekering met een algemeen deel en eventueel een aanvulling.
- De Wmo biedt de contouren voor de ondersteuning op lokaal niveau.

Dit alles gebeurt vanuit de kerngedachte dat de zorg voor de zwakkeren in de samenleving overeind blijft.

De visie van het kabinet op de Wmo is 'niet leunen maar steunen'. De Wmo beoogt dat iedereen - jong en oud, gehandicapt en niet-gehandicapt, autochtoon en allochtoon en mensen met en zonder problemen - volwaardig aan de samenleving kan deelnemen.

Belangrijke doelen binnen de Wmo zijn dus:

- de solidariteit van gezonde mensen met gehandicapten, zorgbehoevende ouderen en psychiatrische patiënten behouden;
- de kwaliteit van de zorg en de ondersteuning aan burgers verbeteren en samenhang aanbrengen in voorzieningen voor de doelgroep, zodat mensen zo lang mogelijk zelfstandig kunnen functioneren in hun eigen omgeving.

De gemeenten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wmo. De wet geeft de randvoorwaarden waarbinnen de gemeenten hun eigen lokale Wmo-beleid kunnen inrichten.

¹ AWBZ: Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

² Wvg: Wet voorzieningen gehandicapten

³ Zvw: Zorgverzekeringswet

Prestatievelden

Er zijn negen prestatievelden waarvoor de gemeenten verantwoordelijk zijn. Het lokale Wmo-beleid moet hierop worden afgestemd.

1. *Het bevorderen van de sociale samenhang en de leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten.*
Dit omvat de zorg voor goed en veilig samenleven in dorpen, wijken en buurten.
2. *Jongeren en ouders ondersteunen*
Proberen te voorkomen dat jongeren problemen krijgen en stimuleren dat zij opgroeien tot sterke burgers.
3. *Informatie en advies geven*
Inwoners informeren en adviseren over de hulp en ondersteuning die ze kunnen krijgen, bijvoorbeeld via het Wmo-loket.
4. *Ondersteunen van vrijwilligers en mantelzorgers*
Ondersteuning bieden aan vrijwilligers en mantelzorgers, bijvoorbeeld door ze met elkaar in contact te brengen en te trainen.
5. *Zorgen dat mensen met een beperking mee kunnen doen*
Ervoor zorgen dat mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking kunnen participeren in de samenleving. Bijvoorbeeld door de woonomgeving toegankelijker te maken.
6. *Voorzieningen voor mensen met een beperking*
Hulp en ondersteuning bieden aan mensen met een lichamelijke, verstandelijke of psychische beperking. Zo zorgt de gemeente bijvoorbeeld voor vervoer of hulp in het huishouden.
7. *Opvang voor mensen met problemen*
Ervoor zorgen dat er opvang is voor mensen die door problemen tijdelijk niet meer thuis kunnen wonen.
8. *Openbare geestelijke gezondheidszorg*
Ervoor zorgen dat kwetsbare personen en mensen met psychische problemen begeleiding krijgen en geen ernstige overlast veroorzaken.
9. *Zorg voor mensen met een verslaving*
Ervoor zorgen dat mensen met een verslaving goede hulp, opvang en begeleiding krijgen.

De gemeenten moeten zich verantwoorden over het beleid en de uitvoering van deze prestatievelden. Niet alleen richting de rijksoverheid en de gemeenteraad, maar ook richting burgers. Gemeenten zijn dan ook verplicht om eens per vier jaar een Wmo-beleidsplan te presenteren. Dit omvat een samenhangend lokaal beleid, informatie over de uitvoering daarvan, een overzicht van de concrete acties, de te bereiken resultaten en informatie over de financiering.

Radius is actief binnen de eerste zes prestatievelden en beschouwt de Wmo als een brede participatiewet, gericht op het stimuleren en faciliteren van informele zorg- en steunrelaties tussen weerbare en kwetsbare burgers. Om de brede ambities van de Wmo te kunnen

waarmaken, moet het sociale kapitaal dat weerbare burgers vertegenwoordigen optimaal geactiveerd worden.⁴

⁴ Uit: Welzijn versterkt burgerschap, p.7; samenwerkingsverband CMOnet, LCGW, MOgroep, MOVISIE, VNG, Verdiwel; 2007

3. Wie is Radius?

Wie is Radius? Waar staat de organisatie voor? Dit hoofdstuk gaat in op de organisatie op zich, haar klantgroepen en opdrachtgevers, het maatschappelijk middenveld en de ontwikkelingen waarmee Radius zoal te maken heeft.

De organisatie

Radius is een regionale organisatie voor algemeen welzijnswerk. De organisatie heeft locaties in alle vijf de werkgemeenten en beschikt over ruim vijftig medewerkers. We zetten ons actief in voor het welzijn van alle inwoners van het Land van Cuijk. Dat gebeurt in drie gebiedsteams: Boxmeer; Cuijk; Mill & St. Hubert, Grave en Sint Anthonis. Radius werkt gebiedsgericht en hanteert daarbij een proactieve benadering van de doelgroepen. Onze sociaal-cultureel werkers en andere medewerkers zijn gespecialiseerd in een van onze doelgroepen of werksoorten: jeugd en jongeren, vluchtelingen en nieuwkomers, ouderen, vrijwilligers, integratie en participatie, leefbaarheid en sociale veiligheid, en dienstverlening.

Radius is een ondernemende organisatie die haar medewerkers stimuleert om met nieuwe ideeën te komen en eigen initiatieven te ontwikkelen. Op deze manier geeft de organisatie invulling aan een optimale realisatie van haar maatschappelijke doelstelling. Radius wil transparant en betrouwbaar zijn richting opdrachtgevers, klanten, burgers en alle samenwerkingspartijen. Radius waarborgt de kwaliteit van haar dienstverlening en heeft de inrichting van de organisatie daarop afgestemd (zie bijlage 1).

Klantgroepen en opdrachtgevers

Radius opereert als maatschappelijke onderneming binnen het sociale domein van wonen, welzijn, zorg, onderwijs en educatie. De organisatie heeft klantgroepen, netwerken en samenwerkingspartners in de publieke en private sector (zie bijlage 2).

Vrijwilligersorganisaties en –groepen zijn de belangrijkste klantgroepen van Radius. De gemeenten Boxmeer, Cuijk, Grave, Mill & St. Hubert en Sint Anthonis zijn de grootste opdrachtgevers. Het lokale Wmo-beleid van deze gemeenten vormt sinds 1 januari 2007 het voornaamste kader voor de opdrachten die Radius uitvoert. Daarnaast is Radius zelf en in samenwerking met verschillende partners actief in bovenlokale en regionale projecten.

In 2007 maakte Radius de omslag naar productfinanciering. Voor zowel de gemeentelijke opdrachtgevers als Radius is dit een grote, maar logische stap. Toch vraagt deze verandering om een zorgvuldige implementatie. De jaren 2008 en 2009 staan daarom in het teken van de introductie van deze nieuwe wijze van financiering.

Het maatschappelijk middenveld

Als organisatie voor welzijn behoort Radius tot het maatschappelijk middenveld: het brede scala aan organisaties, instellingen en sociale bewegingen waarbinnen burgers maatschappijgerichte activiteiten ondernemen. Het maatschappelijk middenveld fungeert als intermediair tussen het privéterrein van de burger en het publieke domein van de overheid. Een soort buffer tussen overheid en burger dus. Maar dat niet alleen. Het middenveld werkt tevens als een filter van de macht van de overheid en de invloed van burgers. Het garandeert hiermee een gevarieerde samenleving en bevordert sociale en politieke stabiliteit.

Als partij binnen dit middenveld neemt Radius haar verantwoordelijkheid vanuit maatschappelijk initiatief. Zij durft daarbij een geheel eigen positie in te nemen, zowel richting klantgroepen en partners als richting de overheid. Het spanningsveld tussen het aannemen van opdrachten van de overheid en de vrijheid om naar eigen inzicht te handelen, is inherent aan deze positie.

De reikwijdte van Radius in het sociale domein bestrijkt de totale sociale infrastructuur: de organisatie bereikt zowel het formele als het informele circuit van de samenleving. Daardoor is Radius de partner bij uitstek. We kunnen een belangrijke rol spelen bij de instandhouding van de sociale infrastructuur én bij het bevorderen van de zelfredzaamheid van burgers.

Ontwikkelingen

Radius opereert in een veranderende omgeving, die steeds vaker gekenmerkt wordt door onrust en onvoorspelbaarheid. De vele veranderingen in de samenleving, en de snelheid waarmee die elkaar opvolgen, hebben veel invloed op zowel het leven en welzijn van mensen als op de sociale infrastructuur in het algemeen. Er ontstaan nieuwe doelgroepen, bestaande klantgroepen komen met andere vragen en er vinden verschuivingen plaats in actuele thema's. Radius wil en moet daarin meebewegen. Door de marktwerking is de traditionele subsidierelatie met de gemeenten als grootste opdrachtgevers bovendien aan verandering onderhevig. De verhoudingen zijn zakelijker geworden en resultaatgerichtheid speelt een steeds voornamere rol. Radius zoekt naar nieuwe manieren om zich in de markt te positioneren. Ons antwoord op de nieuwe ontwikkelingen? Blijven investeren in een kwalitatief goed aanbod van diensten en producten. Daarbij gaat niet alleen aandacht uit naar bestaande producten en diensten, maar ook naar de ontwikkeling van nieuw aanbod voor zowel bestaande als nieuwe klantgroepen.

4. De doelen van Radius

Radius ziet het als haar missie om ervoor te zorgen dat mensen, op alle fronten van het leven, kunnen deelnemen aan de samenleving. Maar wat verstaan we onder de hedendaagse samenleving? En welke rol speelt Radius hierin? Dit hoofdstuk gaat verder in op deze onderwerpen.

Gevarieerde samenleving

De hedendaagse samenleving is bijzonder pluriform, oftewel divers. In zijn boek *De gevarieerde samenleving*⁵ beschrijft Douwe van Houten een utopische samenleving waarin gelijkwaardigheid en diversiteit samengaan. Een visie die Radius zonder meer omarmt:

Het gelijkheidsbeginsel is direct verbonden met het rechtvaardigheidsbeginsel. Rechtvaardigheid is met name van belang omdat mensen verschillend zijn. Het gelijkheidsbeginsel houdt in dat die verschillen er niet toe mogen leiden dat mensen onderling in een hiërarchisch verband worden geplaatst. Mensen met een chronische ziekte of mensen uit een etnische minderheid zijn gelijkwaardig aan werkende, blanke mannen. Ieder mens is uniek en heeft het recht niet te worden gediscrimineerd en het recht niet te worden gerubriceerd. Dat houdt ook in dat mensen niet meer gereduceerd worden tot wat ze niet kunnen. Integendeel, ze worden aangesproken op wat ze wel kunnen en worden daarin gestimuleerd. Het anders zijn leidt nooit tot marginalisatie.

In de gevarieerde samenleving neemt empowerment een belangrijke plaats in. Burgers worden aangesproken op hun krachten. De gevarieerde samenleving is een politiek programma, gericht op sociale actie. Het gaat erom bestaande praktijken waarbinnen mensen worden gediscrimineerd en gemarginaliseerd te doorbreken. Deze gevarieerde samenleving vraagt om voorbeeldfuncties die in de praktijk aantonen dat dit mogelijk is. Radius vindt het een uitdaging om deze 'gedroomde' samenleving samen met anderen te realiseren.

De gevarieerde samenleving vraagt ook om een sterke en duurzame sociale infrastructuur waarbinnen ook kwetsbare burgers de steun krijgen die zij nodig hebben. Radius zet in op signalering, activering, empowerment, maatschappelijke facilitering en preventie en is daarmee een onmisbare partner in de versterking van de 'civil society', zoals die wordt bedoeld in de Wmo.

Maatschappelijke participatie van burgers

Meedoen; daar draait het allemaal om in de Wmo. Deze wet beoogt dat iedereen - jong en oud, man en vrouw, mensen mét en zonder beperking, autochtoon en allochtoon - volwaardig aan de samenleving kan deelnemen. Velen hebben daarbij geen hulp of ondersteuning nodig, anderen juist wel. Bijvoorbeeld omdat ze de weg (nog) niet weten, onvoldoende bekend zijn met de Nederlandse samenleving of problemen hebben met het opvoeden van hun kinderen. Soms weten mensen zelf de hulpverlening (nog) niet te vinden: ouderen in een isolement, mensen die zich schamen om zorg te vragen of mensen die geen zorg willen vragen, terwijl ze die zorg eigenlijk wel nodig hebben. In deze situaties kunnen

⁵ De gevarieerde samenleving, Douwe van Houten, uitgever de Tijdstroom Utrecht 2004

familieleden, vrienden, sociale verbanden en organisaties waarbij burgers betrokken zijn een belangrijke rol spelen.

Radius is een organisatie die mensen helpt bij hun maatschappelijke participatie. Dat gebeurt zowel in de eerste als in de tweede lijn. In de eerste lijn door zelf een vraaggericht en concreet aanbod van diensten en activiteiten aan individuele burgers te leveren, in de tweede lijn door vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties te ondersteunen. Radius is een onafhankelijke, actieve en krachtige organisatie die bij uitstek thuis is op het terrein van burgerparticipatie en vrijwillige inzet. Het is ons doel om ervoor te zorgen dat mensen de steun krijgen die ze nodig hebben om zelfredzaam te zijn en maatschappelijk te kunnen participeren. Om onze missie te realiseren, werken we op integrale wijze samen met diverse partners.

Radius en maatschappelijke ondersteuning

Radius werkt vanuit een eigen visie en beleid aan maatschappelijke ondersteuning. Daarnaast neemt de organisatie actief deel aan de Wmo-beleidsontwikkeling in de verschillende gemeenten. Deze nieuwe wet vormt uiteraard een belangrijke leidraad bij de samenwerking met partners.

De allesomvattende kerntaak van Radius is de ontwikkeling en instandhouding van een sterke sociale infrastructuur in het werkgebied, gericht op zelfredzaamheid van burgers, zodat een omgeving ontstaat waarin iedereen kan meedoen in de samenleving.

5. De visie van Radius

Radius heeft een duidelijke visie op de samenleving en de ontwikkelingen die zich daarin voordoen. Daarnaast hebben we een duidelijk beeld van de betekenis van die ontwikkelingen voor de eigen organisatie. Dit hoofdstuk gaat hier nader op in.

Externe thema's

Radius is een ondernemende welzijnsorganisatie. We richten onze blik zowel naar buiten als naar binnen. Een veranderende omgeving vraagt immers ook om veranderingen binnen de eigen werkorganisatie. In de volgende paragrafen wordt ingezoomd op cruciale externe ontwikkelingen die richtinggevend zijn voor het Wmo-beleid van Radius. Daarbij komen de volgende thema's aan de orde: civil society binnen de Wmo, levensloopbenadering, samenwerking beroepskrachten en vrijwilligers, kijk op vrijwilligerswerk en mantelzorg, burgerparticipatie en empowerment. Radius ziet deze thema's opbloeien in de samenleving en zet zich op eigen wijze in om deze te versterken.

5.1.1 *Civil society binnen de Wmo*

De civiele samenleving, ook wel 'civil society' genoemd, kan bondig worden omschreven als 'het geheel van georganiseerde vrijwillige verbanden'. Hieronder verstaan we alle organisaties, groepen en instituties buiten de sfeer van de overheid, evenals de markt en de bindingen met familie en vrienden. Kortom: verbanden waarvan mensen vrijwillig deel uitmaken.

Wat is de betekenis van het begrip 'civiele samenleving' binnen de Wmo? Het kernpunt van deze wet is het bevorderen van een volwaardige deelname aan de maatschappij van alle mensen. Sommige mensen hebben daarbij hulp of ondersteuning nodig. De 'civil society', oftewel hun omgeving, kan een belangrijke rol spelen bij het invullen van die zorgvraag. Denk bijvoorbeeld aan mantelzorg door familie en/of vrienden, ondersteuning door sociale verbanden (buurt, werk of kerk) en/of door organisaties (verenigingen).

Volgens de overheid levert de Wmo een belangrijke bijdrage aan de opbouw van een civiele samenleving. Of in de woorden van welzijnsonderzoeker Roelof Hortulanus: *De Wmo zou idealiter de vitaliteit en solidariteit binnen de lokale civiele samenleving dienen te versterken*⁶. Hierin zal bij de implementatie van de Wmo dan ook flink geïnvesteerd moeten worden.

Van een goed welzijnsbeleid gaat een positieve en preventieve werking uit. Het voorkomt dat mensen een beroep moeten doen op (de veel duurdere) zorg en voorzieningen. Radius levert op dit terrein zowel een bijdrage in de beleidsontwikkeling als in de –uitvoering. De organisatie neemt haar verantwoordelijkheid voor opdrachten in de zorg en dienstverlening aan kwetsbare burgers.

Binnen de sociale infrastructuur onderscheiden we een formele en een informele dimensie. De formele component bestaat uit organisaties, diensten en voorzieningen die - op welke wijze dan ook - professionele ondersteuning bieden aan burgers. De informele component bestaat uit de bijdrage die burgers individueel of in collectieve verbanden leveren aan de sociale infrastructuur. Denk bijvoorbeeld aan mantelzorg, vrijwilligerswerk en burgerinitiatieven. In de informele component krijgt de 'civil society' gestalte, waarin burgers

⁶ Uit: Welzijn versterkt burgerschap; p. 7

via vrijwilligers- en zelforganisaties een maatschappelijk middenveld creëren waarbinnen ruimte is voor maatschappelijke participatie. De kerntaak van Radius is het ondersteunen van de informele component binnen de sociale infrastructuur.

Radius heeft expertise in de omgang met en de aansturing en begeleiding van een breed scala aan actieve burgers, vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties, met name op het sociaal-culturele terrein. De organisatie ziet ook kansen om een rol te spelen in de ondersteuning van alle vrijwilligersorganisaties in haar werkgebied, ook binnen het domein zorg- en hulpverlening en mantelzorg.

5.1.2 Levensloopbenadering

Wat is welzijn? Welzijn omvat het gehele spectrum van het menselijk leven, met inbegrip van de fysieke, mentale en sociale aspecten van 'een goed leven'. De omschrijving van het welzijnsuniversum van het ICF (international classification of functioning) komt overeen met de principes van de levensloopbenadering.

In zijn boek *Levensloopbeleid*⁷ werkt dr. P. Houben het model van de levensloopbenadering uit. Deze benadering gaat uit van de eigen verantwoordelijkheid van ieder individu om de eigen levensloop en de gewenste kwaliteit van het leven te plannen en te sturen. Mensen moeten op alle vijf de domeinen hun invloed kunnen hebben en een evenwicht zien te bereiken omwille van het eigen duurzame welzijn. Daarbij hoort een ondersteunende omgeving. Er zijn geen blauwdrukken voor wat mensen nodig hebben; levensloopbeleid gaat uit van maatwerk. Het is wel mogelijk om in termen van voorzieningen en infrastructuur te formuleren wat (potentieel kwetsbare) burgers nodig hebben voor het maken van hun levensplan zodat zij zelfredzaam zijn en maatschappelijk kunnen blijven participeren. Hiermee komt de levensloopbenadering nauw overeen met de 'civil society' in de Wmo.

Het levensloopmodel veronderstelt een samenhangend stelsel dat dekkend is voor de vijf levensdomeinen die de pijlers vormen voor de eigen identiteit:

- lichaam en geest;
- sociale relaties;
- materiële zekerheid;
- arbeid en presteren;
- zingeving.

De levensloopbenadering gaat ervan uit dat naast de verzekerde zorg ook de brede welzijnsvoorzieningen voor burgers gewaarborgd moeten zijn c.q. blijven. De geschetste levensloopbenadering sluit aan bij wat Radius als haar missie ziet: bouwen aan een sterke sociale infrastructuur en mensen ondersteuning bieden bij het behouden van de regie over de bovenstaande levensdomeinen.

5.1.3 Samenwerking beroepskrachten en vrijwilligers

Bij de inrichting en uitvoering van de samenwerking met vrijwilligers en actieve burgers maakt Radius gebruik van de inzichten uit het onderzoek dat het Verwey-Jonker Instituut/NIZW in 2006 uitvoerde naar de samenwerking tussen vrijwilligers en beroepskrachten bij maatschappelijke ondersteuning⁸. Dit onderzoek geeft inzicht in de gevolgen van de vermaatschappelijking van de zorg en het streven van de regering om burgers langer voor zichzelf en voor elkaar te laten zorgen en het effect daarvan op de samenwerking tussen vrijwilligers, beroepskrachten en de organisaties waarvoor zij werkzaam zijn. Het rapport trekt de volgende conclusies over deze samenwerking:

⁷ Levensloopbeleid, dr. P.P.J. Houben, Elsevier, Maarssen 2002

⁸ Samenwerking vrijwilligers en beroepskrachten bij maatschappelijke ondersteuning, Verwey-Jonker Instituut, Utrecht 2006

1. *Instrumentele visies en expressieve visies op vrijwilligerswerk komen naast elkaar voor, zowel bij vrijwilligers als bij instellingen en overheden. De instrumentele visie veronderstelt dat vrijwilligers taken op zich nemen die nu door professionals worden uitgevoerd of als vanzelfsprekend de gaten opvullen die ontstaan in zorg of ondersteuning. Daartegenover staat de expressieve visie, die vrijwilligerswerk beschouwt als een waarde op zich. In deze visie is vrijwilligerswerk gebaseerd op wederzijds respect, waarbij duidelijk is wat beide partijen van elkaar verwachten. Hierbij wordt de aandacht voor de wensen en mogelijkheden gecombineerd met de eisen die op grond van de activiteiten aan de vrijwilliger worden gesteld. Verondersteld wordt dat in de vermaatschappelijking van de zorg de instrumentele visie domineert. De erkenning van de spanning tussen de twee visies is van groot belang voor het al dan niet slagen van samenwerking. Deze erkenning moet terug te vinden zijn in een beleid waarin vrijwilligers kansen krijgen en gewaardeerd worden.*
2. *Beroepskrachten dienen garant te staan voor de continuïteit en kwaliteit van zorg en ondersteuning van de meest kwetsbare en niet-zelfredzame burgers. Dat neemt niet weg dat vrijwilligers en hun organisaties een belangrijke rol vervullen bij het signaleren en bereiken van deze groepen burgers.*
3. *Waardering en facilitering van vrijwilligers is een voorwaarde voor succesvolle samenwerking. Facilitering betekent vooral ondersteuning door beroepskrachten. Waardering betekent ook erkenning van de eigen rol van vrijwilligers, de beschikbaarheid van noodzakelijke faciliteiten (kopieerapparaat, vergaderruimte). Maar ook het bieden van kansen aan vrijwilligers om zich te ontwikkelen.*

Radius benadert de samenwerking tussen beroepskrachten en vrijwilligers vanuit de expressieve visie. Op basis van een houding die gekenmerkt wordt door erkenning en waardering ondersteunen en faciliteren we vrijwilligers, zowel binnen de eigen organisatie als daarbuiten.

5.1.4 Kijk op vrijwilligerswerk en mantelzorg

Vrijwilligerswerk en mantelzorg nemen in de samenleving een belangrijke plaats in. Met de komst van de Wmo wordt er steeds vaker een beroep gedaan op deze vormen van inzet.

Radius hanteert bij de inrichting van haar beleid de volgende definities van vrijwilligerswerk en mantelzorg⁹:

- Vrijwilligerswerk: vrijwilligers verrichten werk, in enig georganiseerd verband, onverplicht en onbetaald, (mede) ten behoeve van anderen of de samenleving.
- Mantelzorg: langdurige zorg die niet in het kader van een hulpverlenend beroep wordt geboden aan een hulpbehoevende door personen uit diens directe omgeving, waarbij zorgverlening rechtstreeks voortvloeit uit de sociale relatie en de gebruikelijke zorg van huisgenoten voor elkaar overstijgt.

Het komt steeds vaker voor dat het onderscheid tussen vrijwilligerswerk en mantelzorg in beleidsmatig opzicht kleiner wordt gemaakt dan het in werkelijkheid is. Vrijwilligerswerk is een activiteit die mensen uit eigen beweging, zonder daarvoor betaald te worden, aangaan omdat zij daar de zin, het nut of het plezier van inzien. Kenmerkend voor mantelzorgers is dat zij zich veelal genoodzaakt voelen om zorg te verlenen aan een naaste, bijvoorbeeld een partner of familielid. Het vrijwillige karakter is hier dus beperkt. Aspecten als erkenning en waardering spelen echter ook bij mantelzorg een essentiële rol.

⁹ uit: Vrijwilligerswerk in Noord-Brabant, IVA Tilburg

Uitgangspunt voor de ontwikkeling van het beleid van Radius is de betrokkenheid die mensen ervaren bij het leven van hun medemensen en bij de samenleving waarvan zij deel uitmaken. De onderlinge betrokkenheid tussen mensen is er nog steeds; het is echter de vraag hoe die betrokkenheid kan worden vormgegeven. Meer dan vroeger moet die betrokkenheid georganiseerd worden. Deze taak wil Radius graag op zich nemen.

5.1.5 Burgerparticipatie

De positie die Radius in het samenwerkingsproces binnen de Wmo inneemt, hangt nauw samen met de invulling die zij als welzijnsorganisatie geeft aan het begrip burgerparticipatie. Een uitgave van Fontys Hogescholen, *Actief burgerschap, het betere trek- en duwwerk rondom publieke dienstverlening*¹⁰, geeft als definitie: *Actief burgerschap verwijst naar het sociaal gedrag en de zelfredzaamheid van burgers, en de wijze waarop dienstverleners en beleid burgers uitnodigen tot sociaal gedrag en zelfredzaamheid en hen daarin ondersteunen.*

Actief burgerschap kan worden onderverdeeld in civiel burgerschap en politiek burgerschap. Civiel burgerschap houdt in dat de burger actief is als doener en zelf vormgeeft aan de eigen omgeving. Politiek burgerschap omvat vooral de interactieve deelname aan beleidsontwikkeling in de samenleving. Radius onderschrijft de definitie die duidelijk maakt dat de consequenties van actief burgerschap niet alleen beperkt blijven tot de burger, maar ook relevant zijn voor dienstverleners en voor het beleid van de overheid. Zowel Radius als de lokale overheid moet burgers steeds uitdagen om eerst op eigen kracht maatschappelijke problemen op te lossen en voortdurend te zoeken naar manieren om die eigen kracht, de zelfredzaamheid, te vergroten.

Uit de definitie blijkt ook dat actief burgerschap niet betekent dat de overheid niet meer hoeft te zorgen voor mensen die hulp of ondersteuning nodig hebben. De overheid blijft een verantwoordelijkheid dragen om voor kwetsbare burgers te zorgen en maatschappelijke ontwikkeling te stimuleren en waarnodig te faciliteren. De kracht en inzet van actieve burgers, vrijwilligers en professionele dienstverleners is daarbij ondersteunend en aanvullend.

Het is niet de bedoeling dat de burger alleen als consument deelneemt aan de verworvenheden van de samenleving. Er wordt meer van hem verwacht. De burger wordt uitgenodigd om, als (co)producent, een actieve bijdrage te leveren aan een leefbare samenleving. Dit kan op allerlei manieren. Denk bijvoorbeeld aan vrijwilligerswerk, mantelzorg, zelfhulp, lotgenotencontact en belangenbehartiging. Deze grotere betrokkenheid van de burger bij de instandhouding en uitbreiding van maatschappelijke ontwikkeling betekent een verschuiving van de aandacht van curatieve naar preventieve zorg.

Als speler op het maatschappelijk middenveld is Radius vooral betrokken bij de (on)mogelijkheden van burgers om een steentje bij te dragen aan de zorg voor elkaar en voor de samenleving in de eigen buurt, wijk of dorp. Het signaleren van deze (on)mogelijkheden vormt het aangrijpingspunt om de burger te steunen in een beweging naar socialer gedrag. De verhouding tussen de mogelijke inbreng van burgers en de bijdrage van de medewerkers van Radius is in elke concrete situatie anders. Dit blijft echter een punt van onderhandeling binnen de context van de opdrachten die de organisatie verwerft.

Radius is actief op het snijvlak van formele en informele dienstverlening. De organisatie bekommert zich om de draagkracht en de langetermijnontwikkeling van de totale vrijwillige inzet, die een essentiële schakel vormt in de keten van wonen, welzijn en zorg. Om die

¹⁰ Actief burgerschap, het betere trek- en duwwerk rondom publieke dienstverlening', Fontys Hogescholen; 2005

reden zet de organisatie in op actieve burgerparticipatie en maakt ze daarbij onderscheid tussen haar eigen positie en die van haar opdrachtgevers en klantgroepen.

5.1.6 Empowerment

Empowerment betekent letterlijk 'het verlenen van kracht of macht'. Er wordt ook wel gesproken van 'eigenmachtig maken'. Het begrip kracht heeft te maken met het voeren van de regie over het eigen leven. Macht omvat de hulpbronnen die daarvoor nodig zijn, zoals kennis, vaardigheden en sociale contacten. Empowerment is het leerproces waarbij mensen meester worden over hun eigen bestaan en in toenemende mate zelf keuzes maken, daarbij gebruikmakend van hun eigen krachten en mogelijkheden zoals sociale vaardigheden en een sociaal netwerk. Empowerment begint vanuit de kracht van mensen zelf. Het is de taak van de sociale professional om mensen te stimuleren hun kennis, vaardigheden, capaciteiten, oplossingsstrategieën, sociale contacten en andere hulpbronnen verder te ontwikkelen en hun sterke kanten in te zetten voor het oplossen van de eigen problemen en eventueel ook die van anderen. Empowerment gaat uit van een vraaggerichte en flexibele aanpak, een transparante opstelling en is concreet en resultaatgericht.

Medewerkers van Radius kunnen door hun opleiding, werkervaring en netwerken veel bijdragen aan de empowerment van klanten en burgers. Een belangrijke uitdaging daarbij is het leggen van de verbindingen tussen weerbare en kwetsbare burgers. Radius gaat deze uitdaging graag aan.

Interne thema's

Radius kijkt niet alleen naar de ontwikkelingen in de maatschappij, maar richt haar blik ook naar binnen. Externe ontwikkelingen hebben namelijk ook invloed op de organisatie zelf. Intern staan de volgende thema's centraal: permanente innovatie, professionalisering, visie gemeenten Land van Cuijk en afstemmen en samenwerken. Zoals de Wmo eisen stelt aan de zelfredzaamheid van burgers, stelt Radius diezelfde eisen ook aan haar werkorganisatie.

5.2.1 Permanente innovatie

Zorg en maatschappelijke ondersteuning bij gemeenten onderbrengen; dat is een belangrijke ontwikkeling die met de komst van de Wmo in gang is gezet. Gemeenten zullen dan ook meer en meer op zoek gaan naar nieuwe, integrale systemen om burgers een optimale combinatie van zorg en ondersteuning te kunnen bieden. Tegelijkertijd is er de druk om dure individuele verstrekkingen te verminderen. De eigen verantwoordelijkheid van burgers, de onderlinge zorg voor elkaar en goede collectieve voorzieningen spelen in dat opzicht natuurlijk een belangrijke rol. De implementatie van de Wmo in de komende jaren betekent voor Radius dat zij haar werkwijze permanent moet blijven vernieuwen. Dit doen we door voortdurend en gericht te signaleren en af te stemmen met klantgroepen, samenwerkingspartners en opdrachtgevers.

5.2.2 Professionalisering

Om op een goede manier vorm te geven aan Wmo-beleidsontwikkeling en –uitvoering zal Radius telkens opnieuw haar positie moeten bepalen. Dit gebeurt uiteraard in nauwe samenhang met actuele strategische vraagstellingen. Dit zoeken naar de juiste vorm is een continu proces; de vorm kan nooit statisch zijn omdat de omgeving dat ook niet is. Dat heeft invloed op het aanbod van diensten en producten, de werkwijze en de werkorganisatie. Om een kwalitatief goede dienstverlening te garanderen, is professionalisering cruciaal. Radius streeft ernaar om haar organisatie systematisch en duurzaam verder te professionaliseren.

5.2.3 Visie gemeenten Land van Cuijk

De visienota Wmo van de vijf gemeenten in het Land van Cuijk¹¹ speelt voor Radius een belangrijke rol. Deze nota onderkent dat er een krachtige sociale infrastructuur nodig is waarin zelforganisatie, maatschappelijke binding en eigen verantwoordelijkheid een belangrijke plaats innemen. De visienota gaat uit van de voortzetting van integraal beleid van wonen, welzijn en zorg (wwz) en voorziet geen expliciete verandering in het jeugdbeleid. Gemeenten vervullen de regiefunctie in het lokale Wmo-beleid. Via participatie in de klantsupportgroep was Radius als volwaardige welzijnspartner betrokken bij de voorbereiding voor en de ontwikkeling van het Wmo-beleid in het Land van Cuijk.

5.2.4 Afstemmen en samenwerken

In de keten wonen, welzijn en zorg zijn tal van partijen actief. Denk aan vrijwilligers(organisaties), burgers en klantgroepen, welzijnsinstellingen, onderwijs, hulpverlening, woningcorporaties, zorgaanbieders, zorgverzekeraars en gemeenten. Voor Radius is afstemming en effectieve samenwerking tussen al deze partijen essentieel om tot een dienstenaanbod te komen dat voldoet aan de behoeften en wensen van de klant. Net zoals Radius bepalen ook de vele andere partijen telkens opnieuw hun koers. Het vergt dan ook veel stuurmanskunst en inzicht om te navigeren in de keten van wonen, welzijn en zorg. De vele andere partijen die hierbinnen actief zijn, zijn voor Radius niet alleen samenwerkingspartner, maar soms (tegelijkertijd) ook opdrachtgever of concurrent.

¹¹ Visienotitie Wet maatschappelijke ondersteuning Land van Cuijk; Stuurgroep Wmo; oktober 2005

6. De werkwijze van Radius

Radius is een professionele organisatie die zich inzet voor de uitvoering van maatschappelijke opdrachten. De organisatie vervult daarbij verschillende functies. Daarbij gelden echter altijd de hieronder beschreven principes als vertrekpunt.

Vraagsturing

Radius werkt vraaggericht. Dat betekent dat de vraag vanuit de klantgroepen leidend is. In sommige gevallen is vraagontwikkeling een eerste stap in de vraagsturing. Bij de processen van burgerparticipatie en vrijwillige inzet spelen meerdere factoren en actoren een rol van betekenis. Om hieraan de juiste ondersteuning te kunnen bieden, is goede sturing essentieel. Bij de opdrachten waarvoor Radius een offerte uitbrengt, horen dan ook een gezamenlijke definitie en probleemanalyse. Deze vormen de basis voor de uitvoering en de inzet die Radius levert om tot het gewenste resultaat te komen.

Gebiedsgericht en in samenhang

Radius werkt gebiedsgericht. We zijn van mening dat een bepaald geografisch gebied, waarin mensen wonen, werken, gebruikmaken van voorzieningen en hun vrije tijd invullen, als eenheid benaderd moet worden. Welzijnsvraagstukken hebben altijd te maken met de omgeving en ook de oplossingen worden in samenhang met de omgeving gevonden. Daarom heeft Radius haar teams zo veel mogelijk ingericht op basis van de gemeenten. Net zoals de buurt, wijk en het dorp vormt ook de regio Land van Cuijk een apart gebied.

Professionele inzet

Medewerkers van Radius zijn sociale professionals en dienstverleners die methodisch en doelgericht te werk gaan bij het begeleiden van klantgroepen en vrijwilligersorganisaties. Zij faciliteren, ondersteunen en activeren burgers bij hun participatie en streven ernaar het welzijn van individuen, groepen en samenwerkingsverbanden te vergroten. De sociale professionals vervullen een cruciale maatschappelijke functie waarbinnen drie hoofdfuncties te onderscheiden zijn: vraagbaak en begeleider, drijvende kracht en spin in het web¹². De sociale professional ontleent zijn legitimiteit zowel aan concrete dienstverlening als aan procesbegeleiding. Sociale professionals zijn praktijkmensen die zich flexibel inzetten op tal van maatschappelijke fronten.

Participatie

Participatie is het leidende motief voor Radius. Burgers zijn zelf verantwoordelijk voor hun participatie aan de samenleving, en Radius heeft de maatschappelijke opdracht om burgers (die dat nodig hebben) hierbij te ondersteunen. Uit het handelen van medewerkers blijkt of deze interventie succesvol verloopt.

Betrouwbaar

Door het leveren van kwalitatief goede dienstverlening toont Radius zich een betrouwbare en professionele partner. De organisatie wil aangesproken worden op de resultaten van haar inspanningen. Richting medewerkers is Radius een transparante en betrouwbare organisatie die de juiste voorwaarden schept om de opdrachten uit te voeren.

Functies

De functies die Radius binnen de Wmo vervult, zijn van waarde voor de maatschappelijke opdrachten die de organisatie verwerft. De welzijnsactiviteiten van Radius hebben meerdere functies. Bij functies gaat het om de manier waarop het product (c.q. de verschillende activiteiten die samen het product vormen) bijdraagt aan het bereiken van de algemene

¹² Uit: Welzijn versterkt burgerschap; p. 39.

welzijnsdoelen. Landelijk worden er voor welzijnsactiviteiten negen typen functies onderscheiden¹³. Deze functies zijn:

- ontmoeting/recreatie;
- vorming/educatie;
- cultuur/creativiteit;
- dienstverlening/voorlichting;
- maatschappelijke facilitering;
- activering;
- afstemming/coördinatie;
- individuele hulp- en dienstverlening;
- signalering.

¹³ De functies zijn onderdeel van het productenboek en als zodanig vastgesteld in de afspraken over productfinanciering tussen Radius en de gemeenten Land van Cuijk in 2007.

7. De kwaliteiten van Radius

Om de kerntaken goed te kunnen uitvoeren, is het van groot belang dat Radius de juiste kwaliteiten in huis heeft. Daarom zorgt de organisatie ervoor dat de medewerkers beschikken over de vereiste competenties. Dit hoofdstuk gaat hier verder op in.

Kerntaak van de organisatie

De kerntaak van Radius is het ontwikkelen en in stand houden van een sterke sociale infrastructuur en de zelfredzaamheid van burgers. Maar wat houdt die sociale infrastructuur precies in? Het rapport *Vertrouwen in de buurt*¹⁴ van de Wetenschappelijke Raad voor het Regeringsbeleid geeft als definitie: *de sociale netwerken waarbinnen wij ons normaliter bevinden, indien nodig versterkt door gerichte vangnetten voor kwetsbare groepen mensen of voor individuen, die zonder steun een aanvaardbare sociale omgevingskwaliteit zouden ontberen.*

Onder de sociale infrastructuur verstaan we zowel de formele als de informele sociale verbanden. Burgerschap en deelname aan voorzieningen behoren tot de formele verbanden; buurtgemeenschappen, sociale netwerken en gezinssamenhangen behoren tot de informele sociale verbanden.

De Wmo stelt voor het sociale beleid een overkoepelend doel: ervoor zorgen dat burgers zo veel en zo lang mogelijk zelfredzaam zijn en meedoen in de samenleving. Radius is de partner bij uitstek om vorm te geven aan burgerparticipatie in het lokale Wmo-beleid van de vijf gemeenten in het Land van Cuijk. De organisatie is zeer goed thuis in zowel de beleidsontwikkeling als in de -uitvoering.

Radius voert haar kerntaak uit binnen de volgende hoofdlijnen:

- het versterken van de participatie en weerbaarheid van individuen en groepen en het bieden van ondersteuning aan het individu;
- het organiseren van informele zorg- en steunrelaties tussen weerbare en kwetsbare burgers;
- het registreren van professionele ondersteuning en facilitering;
- het ontwikkelen van beleid binnen de sociale infrastructuur;
- het creëren van samenhang en samenwerking tussen (de inzet van) professionals binnen het totale aanbod van ondersteuning aan burgers.

Kernkwaliteiten van de organisatie

Radius is een ambitieuze en resultaatgerichte welzijnsorganisatie die een wezenlijke bijdrage wil leveren aan een betere samenleving, waarin mensen zich veilig voelen en zich kunnen ontplooien. Daarvoor zet de organisatie de volgende kernkwaliteiten in:

- laagdrempelige dienstverlening aan groepen en individuen;
- actueel, up-to-date en midden in de samenleving;
- een vraag- en gebiedsgerichte werkwijze;
- kleinschalige en integrale aanpak;
- projectmatige en methodische aanpak;
- in staat vrijwilligers te vinden én te binden;

¹⁴ WRR-rapport: Vertrouwen in de buurt; 2005

- in staat bruggen te bouwen, tussen beleid en uitvoering, overheid en burger, dienstverlener en klant, en tussen beroepskracht en vrijwilliger.
- op de hoogte van de wensen en behoeften van doelgroepen in buurten, wijken en dorpen;
- snelle verankering in de lokale sociale infrastructuur;
- uitgebreide netwerken in buurten, wijken, dorpen, gemeenten, regio en provincie;
- sparringpartner voor maatschappelijke organisaties en overheid;
- procesbegeleider met doorzettingsvermogen;
- innovatief en creatief;
- constante aandacht voor de eigen rol binnen activiteiten en projecten.

Kerntaken van de medewerkers

Medewerkers van Radius hebben de volgende kerntaken:

- het bevorderen van de cohesie;
- het geven van informatie en advies;
- het plegen van interventies;
- belangenbehartiging;
- het stimuleren en organiseren van educatie;
- het uitvoeren van welzijnsdiensten.

Deze kerntaken worden hieronder verder toegelicht.

Het bevorderen van de cohesie

Cohesie betekent samenhang. Radius wil samenhang realiseren op de volgende fronten:

- het nadenken over de buurt, de directe omgeving;
- informele zorg;
- vrijwilligerswerk;
- omgangsvormen;
- burgerschap;
- sociaal cultureel werk en sport.

Het geven van informatie en advies

Via informatie en advies wijst Radius burgers de weg in de verschillende maatschappelijke systemen, de aanwezige voorzieningen en de wereld van rechten en plichten.

Het plegen van interventies

Interventie omvat een breed scala aan bemiddelingsactiviteiten, variërend van lichte ondersteuning tot intensievere interventie (bijvoorbeeld als het bij individuen of groepen burgers uit de hand dreigt te lopen). Binnen interventie zijn de volgende thema's te onderscheiden:

- initiëren;
- sociale kwesties signaleren;
- organiseren en organisatieontwikkeling stimuleren.

Belangenbehartiging

Radius behartigt de belangen van doelgroepen en klanten.

Het stimuleren en organiseren van educatie

Educatie staat voor het versterken van de lerende omgeving van burgers. Hierbij draait het om laagdrempelige voorzieningen in de nabije omgeving, waar mensen op allerlei manieren kunnen leren. Denk bijvoorbeeld aan cursussen en groepsgesprekken, maar ook vrijwilligerswerk en maatschappelijke en beroepsgerichte stages om werkervaring op te doen.

Het uitvoeren van welzijnsdiensten

Hierbij draait het om een gevarieerd aanbod van welzijnsdiensten, zoals maaltijdvoorziening, alarmering, ontmoeting, bezoeken en opvoedingsondersteuning.

Kernkwaliteiten van de medewerkers

De wijze waarop Radius haar kerntaak uitvoert, staat of valt met de kwaliteit van de medewerkers. Het is belangrijk dat medewerkers in staat zijn mensen in hun waarde te laten en tot hun recht te laten komen. Verder is het van belang dat ze een professionele relatie kunnen aangaan met de klantgroepen en samenwerkingspartners en dat ze in staat zijn de gewenste resultaten te bereiken.

In zijn boek *Moderniteit als uitdaging* noemt cultuursocioloog Gabriël van den Brink sociale professionals 'de onzichtbare ruggengraat van de samenleving'¹⁵. Zij hebben een hoge morele opvatting; niet alleen over hun vak, maar ook over de sociale context waarbinnen ze dat vak uitvoeren. Dit is de onzichtbare kant, die in zekere zin de ruggengraat van de moderne samenleving vormt. De morele component neemt een steeds belangrijker plaats in bij het bevorderen van een leefbare samenleving nu de culturele diversiteit toeneemt. Daarbij draait het vooral om het organiseren van nieuwe manieren van betrokkenheid. Het succes daarvan hangt in grote mate af van de inzet van sociale professionals.

Mensen willen zich in hun werk ontplooiën. Ze werken niet alleen om geld te verdienen, maar ook vanuit idealisme en betrokkenheid. Radius herkent zich in dit beeld van de sociale professional. De houding van de medewerkers van Radius is gebaseerd op beroepsethiek, procesgericht werken en projectmatig werken. Zij beschikken over de volgende kernkwaliteiten:

- betrokkenheid;
- empathie;
- assertiviteit;
- representativiteit;
- integriteit.

Kerncompetenties van de medewerkers

Medewerkers van Radius beschikken over een aantal basiscompetenties waarmee zij hun opdrachten uitvoeren. De medewerkers zijn in elk geval in staat om op actieve en toegankelijke wijze contacten te leggen en te onderhouden met (potentiële) klanten, samenwerkingspartners en andere betrokken organisaties en disciplines. Medewerkers van Radius stellen zich als volgt op:

- contactueel en communicatief;
- vraag- en oplossingsgericht;
- doel- en resultaatgericht;
- ondernemend en innovatief;
- inzichtelijk en verantwoord;
- professioneel en kwaliteitsgericht.

¹⁵ 'Moderniteit als uitdaging' Gabriël van den Brink, TSS 2006

8. De aanpak van Radius

Radius werkt volgens het systeem van productfinanciering in opdracht van de vijf gemeenten in het Land van Cuijk. Dit hoofdstuk beschrijft hoe dit in zijn werk gaat.

De Wmo plaatst de gemeente in de regierol en legt de uitvoering neer bij maatschappelijke organisaties zoals Radius. Dat betekent dat de gemeente bepaalt *wat* er moet gebeuren, terwijl de maatschappelijke organisaties op basis van hun eigen deskundigheid en ervaring aangeven *hoe* dat het best kan gebeuren. De beide partijen onderhandelen met elkaar, totdat zij het eens zijn over de te leveren prestaties en de bekostiging. Radius heeft met de vijf gemeenten in het Land van Cuijk afspraken gemaakt over productfinanciering.

Radius ontvangt opdrachten van de gemeenten. Hierop reageert de welzijnsorganisatie met een offerte, oftewel het jaarlijkse productenboek. Dit productenboek is opgesteld volgens het SMART-principe¹⁶ en omschrijft precies hoe Radius de gevraagde prestaties kan leveren, onder welke randvoorwaarden dit gebeurt en hoe de behaalde resultaten kunnen worden vastgesteld.

In het productenboek 2007 zijn de productbeschrijvingen van vluchtelingenwerk nog niet opgenomen. Dit heeft te maken met het feit dat de Wet inburgering nog onvoldoende is vertaald in uit te voeren beleid. Zodra deze vertaalslag is gemaakt, worden deze productbeschrijvingen opgenomen in het complete productenboek.

Na afloop van een jaar legt Radius verantwoording af via een jaarverslag. Dit gebeurt via het principe *tellen en vertellen*, dus ook aan de hand van cijfers. Omdat het om maatschappelijke opdrachten gaat, denkt Radius ook met de gemeenten mee. Bijvoorbeeld over de vraag of een bepaalde opdracht zinvol was. Vanzelfsprekend doet Radius daarbij ook suggesties voor verbetering.

In de zeer nabije toekomst zet Radius stappen om de organisatie verder te professionaliseren op het gebied van bedrijfsvoering, kwaliteitszorg en klanttevredenheid. Tegelijkertijd bepaalt Radius haar strategie ten aanzien van de schaalgrootte van de organisatie en concurrentie met andere (markt)partijen.

¹⁶ Smart: Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch, Tijdgerelateerd.

9. De toekomst van Radius

Deze notitie beschrijft de visie en het beleid van Radius met betrekking tot haar rol binnen de Wmo. De huidige werkwijze en activiteiten sluiten al voor een groot deel aan bij deze nieuwe wet. Tegelijkertijd is er behoefte aan verbetering en vernieuwing. De Wmo biedt Radius kansen, bijvoorbeeld voor uitbreiding van de dienstverlening en het aanspreken van nieuwe klanten. Nu de visie en het beleid van Radius op papier staan, is het zaak om de vertaalslag te maken naar de concrete uitvoering. Dit is de volgende stap. In nauwe samenspraak met de drie gebiedsteams en de Raad van Toezicht wordt hiervoor een plan van aanpak opgesteld. Dit vormt de basis voor de uitvoering in de komende jaren. In het plan van aanpak komen diverse thema's aan de orde. Deze worden in dit hoofdstuk nader toegelicht.

Aanbod

Productenboek

Het eerste productenboek is, na toetsing aan de Wmo, in 2007 vastgesteld en in gebruik genomen. Vanwege de verdere implementatie van de Wmo in het werkgebied zijn goede evaluatie en tijdige aanpassing van dit productenboek in de komende jaren van groot belang. Bieden we de juiste producten aan? Zijn de inhoudelijke vormgeving en uitvoering transparant, vraaggericht en doelgericht? Deze en andere vragen moet Radius zich continu blijven stellen. Ook innovaties kunnen leiden tot aanpassingen en aanvullingen in het productenboek.

Burgerparticipatie

Participatie gaat onder andere over belangenbehartiging en het raadplegen van en adviseren door burgers en belanghebbenden op het gebied van maatschappelijke ondersteuning. Participatie in de Wmo is erg complex en kan niet in één participatiestructuur weergegeven worden. Radius is en blijft in dat continue proces op zoek naar de meest geëigende vormen van participatie. De organisatie is volop in beweging om nieuwe vormen en methoden van burgerparticipatie en empowerment te ontwikkelen en toe te passen.

Interculturalisatie

Als ondernemende welzijnsorganisatie wil Radius anticiperen op de toekomst. We hechten veel waarde aan een tweezijdige benadering van de integratie van allochtonen en nieuwkomers in het Land van Cuijk. Daarom is besloten om voor de eigen organisatie te starten met een interculturalisatieproces. Kwalitatief goede dienstverlening aan alle klantgroepen staat daarbij centraal. Radius zal dit proces vormgeven via een gestructureerde methode.

Vluchtelingen en nieuwkomers

Met de dienstverlening richting deze doelgroepen streeft Radius naar een succesvolle inburgering in Nederland. Onze diensten zijn gebaseerd op de Wet inburgering, die sinds 1 januari 2007 van kracht is. De komst van deze nieuwe wet vraagt om een herziening van onze diensten en werkwijze. Voor de kwaliteit van de ondersteuning en begeleiding die Radius biedt, is het zinvol als deze herziening plaatsvindt vanuit zowel de Wet inburgering als de Wmo. Voor een succesvolle inburgering is een sterke sociale infrastructuur immers een vereiste.

Kwetsbare burgers

In samenwerking met partners werkt Radius gericht aan de ontwikkeling van aanbod voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking. Het doel: ervoor zorgen dat zij kunnen deelnemen aan sociale verbanden en gebruik kunnen maken van de reguliere

voorzieningen. Niet de beperkingen, maar juist de mogelijkheden van deze doelgroep vormen daarbij het vertrekpunt. Radius werkt ook hierbij gebiedsgericht. Dat betekent dat we uitgaan van het aanbod in een buurt, wijk of dorp en zo veel mogelijk samenwerken met andere bewoners.

Voorkomen van isolement

Vereenzaming en sociaal isolement vormen steeds grotere problemen. De groep mensen die hulp en aandacht nodig heeft, maar dit niet of heel slecht kenbaar kan maken, wordt naar verwachting in de toekomst almaar groter. Via effectieve signalering en een doelgerichte, integrale aanpak wil Radius deze problematiek aanpakken.

Link Steunpunt Vrijwilligerswerk met Steunpunt Mantelzorg

Om tot een compleet en dekkend geheel van vrijwillige inzet en mantelzorg in het werkgebied te komen, gaat Radius doelgericht op zoek naar mogelijkheden voor verdere afstemming en samenwerking met het regionale Steunpunt Mantelzorg.

Jeugd- en jongerenwerk

Radius is van oudsher actief in het ambulante en sociaal-culturele jeugd- en jongerenwerk. Dit zal ook in de toekomst zo blijven. Door ontwikkelingen ten aanzien van preventieve ondersteuning van jongeren en hun opvoeders en ontwikkelingen in de jeugdzorg is de rol van Radius op dit terrein aangescherpt. Binnen de sluitende jeugdketen Land van Cuijk vervult Radius de functies informatie, advies en signalering. De rol van Radius binnen opvoedingsondersteuning verdient verdere ontwikkeling, evenals het thema gezondheid en jongeren. Er is behoefte aan een praktische, heldere benadering van het jongerenwerk. Dit heeft niet alleen te maken met de huidige samenwerking in het Land van Cuijk, maar ook met de ontwikkeling van centra voor jeugd en gezin, die door de Minister van Jeugd in gang is gezet.

Ouderenwerk

De inzet van het ouderenwerk van Radius in de gemeenten Boxmeer, Cuijk, Mill & St. Hubert en Sint Anthonis is essentieel voor het vrijwilligerswerk van de stichtingen welzijn ouderen en de ontwikkeling van nieuw aanbod. De doelgroep groeit nog steeds flink, evenals het aantal vragen en problemen waar de stichtingen welzijn ouderen mee geconfronteerd worden. Belangrijke thema's voor de komende jaren zijn: behoud en versterking van het vrijwilligerskader, uitbreiding van de dienstverlening aan individuele ouderen, vernieuwing van aanbod voor 'nieuwe' ouderen, samenwerking en afstemming van welzijn ouderen binnen de keten wonen, welzijn en zorg. Radius streeft ernaar om te werken vanuit een sluitende keten van zorg voor ouderen en zet zich graag samen met de partners in voor de realisatie hiervan.

Lokaal Wmo-loket

Het Wmo-loket is een groeimodel. Bij de doorontwikkeling van de lokale Wmo-loketten in de vijf gemeenten in het Land van Cuijk wil Radius een belangrijke rol vervullen in de backoffice. Deze rol sluit naadloos aan op de functie van wwz-coördinator. Verder is het van groot belang dat er goede afstemming en samenwerking plaatsvindt tussen de overige dienstverlening op het gebied van informatie, advies en cliëntondersteuning en het lokale Wmo-loket.

Vrijwilligerswerk

Radius gaat onverminderd verder met het ondersteunen van vrijwilligerswerk en vrijwilligersorganisaties. De volgende drie thema's zijn daarbij actueel: het op peil houden van het vrijwilligerswerk, de kwaliteit en faciliteiten van vrijwilligerswerk bevorderen en evenwicht creëren tussen vrijwillige en beroepsmatige inzet. De steunpunten vrijwilligerswerk worden zo veel mogelijk regionaal georganiseerd, terwijl de uitvoering op lokaal niveau

plaatsvindt. Een belangrijk speerpunt is de regionale coördinatie van maatschappelijke stages met zowel de scholen voor voortgezet onderwijs als de klanten.

Radius als kenniscentrum

Radius is sterk verankerd in het Land van Cuijk. We staan midden in de lokale samenleving, weten wie de sleutelfiguren zijn en kennen de vrijwilligers en hun organisaties. We weten wat er speelt en welke problemen en vragen er onder de mensen leven. We kennen de organisatiekracht van de burgers en weten die aan te spreken en te activeren. Deze kennis is voor de overheid en alle partijen in het maatschappelijk middenveld van belang als het gaat om een goede vormgeving en uitvoering van de Wmo en de realisatie van samenhangend aanbod in wonen, welzijn en zorg. Radius biedt deze kennis proactief en gestructureerd aan.

Samenwerking met partners

Binnen de Wmo werkt Radius intensief samen met vrijwilligersorganisaties, maatschappelijke organisaties en overheden. Samen zijn we in toenemende mate verantwoordelijk voor de resultaten van beleid. Radius gaat hierbij uit van een sterk eigen profiel in relatie tot de partners en levert vanuit die visie haar bijdrage. De komende jaren wil de organisatie hierin nog een stap verder gaan. We willen zo veel mogelijk gezamenlijk beleid ontwikkelen en uitvoeren in het belang van de burger. De verschillende partijen zijn daarbij partners en coproducten, maar soms ook elkaars concurrenten. Wat dit betekent voor de strategie van de eigen organisatie en de inhoudelijke en praktische vormgeving van de samenwerking is een actueel thema voor onze organisatie.

Werkorganisatie

Radius en haar medewerkers moeten goed toegerust zijn, zodat ze in staat zijn om te werken vanuit de vastgestelde competenties. Dit heeft gevolgen voor het opleidings- en personeelsbeleid.

Radius maakt altijd veel werk van de vertaling van signalen naar concrete activiteiten, projecten en beleid. Dit vormt een integraal onderdeel van ons werk. De ontwikkelingen in de samenleving én in het beroep dat op Radius gedaan wordt, vragen om een versterking van de innovatieve kracht van de organisatie. Radius wil hieraan op doeltreffende wijze invulling geven, onder andere door hier een medewerker specifiek mee te belasten en door hier in de teams structureel aandacht aan te besteden.

Daarnaast komt er aandacht voor de volgende aspecten:

- de verdere uitwerking en vormgeving van gebiedsgericht werken in combinatie met integraal en doelgroepgericht werken;
- uitbouwen maatschappelijk ondernemerschap;
- de verdere professionalisering van de bedrijfsvoering;
- kwaliteitszorg en klanttevredenheid;
- de ontwikkeling van deskundigheid in aanbestedingen;
- strategiebepaling ten aanzien van de schaalgrootte van de organisatie en de concurrentie met andere marktpartijen.

Bijlage 1 Het bedrijfsconcept van Radius

Betrouwbaar

Radius is voor het merendeel werkzaam voor een vijftal gemeenten. Met deze gemeenten zijn afspraken gemaakt over de gewenste resultaten. De organisatie en werkwijze van Radius zijn gericht op het versterken van de lokale sociale infrastructuur en de samenhang in wonen, welzijn en zorg. Hiermee dient Radius alle inwoners in het Land van Cuijk. Waar nodig gaat er specifieke aandacht uit naar bepaalde doelgroepen, thema's en projecten. Naast de werkzaamheden binnen de vijf gemeenten zet Radius zich in voor regionale projecten waaraan verschillende organisaties deelnemen. In sommige gevallen overschrijden deze projecten de grenzen van het eigen werkgebied.

Radius wil een betrouwbare, transparante organisatie zijn die duidelijke afspraken maakt met de verschillende betrokken partijen. Dit geldt zowel richting opdrachtgevers en subsidiënten als richting klanten, zoals (overige) gemeenten, maatschappelijke organisaties en individuele en georganiseerde burgers. Radius garandeert dat de gemaakte afspraken worden nagekomen: we doen wat we beloven. Ook voor haar medewerkers wil Radius een betrouwbare organisatie zijn. Daarom worden medewerkers tijdig en duidelijk geïnformeerd, worden er heldere afspraken gemaakt over de uitvoering van het werk en de voorwaarden die nodig zijn om deze taken goed uit te voeren. Verder zijn alle besluiten transparant en inzichtelijk voor de hele organisatie.

Samenwerken

Radius is nauw betrokken bij lokale situaties en organisaties. Vooral de relatie met lokale vrijwilligers(organisaties) is bijzonder sterk. De resultaten van Radius worden mede bepaald door de inzet van talloze vrijwilligers. Deze vrijwilligers(organisaties) vervullen verschillende functies, zoals klant, coproductent en medewerker.

Medewerkers van Radius zijn prima in staat om te schakelen tussen deze rollen en kunnen omgaan met de verschillende lagen binnen organisaties en de verhoudingen tussen partners en partijen. Radius zoekt actief de samenwerking op en bouwt vaste relaties met haar klantgroepen op. Daarbij laat de organisatie zich niet leiden door routine; er is te allen tijde sprake van maatwerk. Radius wil bovendien een proactieve sparringpartner zijn die meedenkt over de geschikte inhoud en aanpak en die kan omgaan met de verschillende belangen die en rol spelen. Waar nodig vervult Radius hierbij een brugfunctie.

Binnen de eigen organisatie worden medewerkers uitgedaagd en aangesproken op de onderlinge betrokkenheid en gezamenlijke verantwoordelijkheid. De grenzen van de gebieden zijn bedoeld voor de klant, niet voor de medewerkers. De leidinggevenden stimuleren het wij-gevoel onder de medewerkers van Radius.

Kwaliteit

Radius staat voor kwaliteit. Deze kwaliteit is meetbaar aan de hand van de tevredenheid van zowel de klanten (extern) als de medewerkers (interne klanten). De geleverde kwaliteit is afhankelijk van de gemaakte afspraken. Radius maakt hierin verschil; klanten krijgen wat ze nodig hebben en waar ze om vragen. Kortom: maatwerk. Radius heeft een eigen professionele kwaliteitsnorm en communiceert deze richting de klant. Bovendien wordt de kwaliteit regelmatig getoetst en eventueel bijgesteld.

Radius faciliteert haar medewerkers zo veel mogelijk. Enerzijds bij de ontwikkeling van het eigen vakgebied als specialisme en anderzijds bij de ontwikkeling van een soort generalisme. Zo zorgen we ervoor dat medewerkers hun specialisme beheersen en tegelijkertijd in staat zijn om integraal te denken en te handelen. Leidinggevenden vervullen een actieve rol bij het creëren van een gezond werkklimaat, bieden begeleiding bij ziekteverzuim en spreken medewerkers aan op hun verantwoordelijkheden.

Betaalbaar

Radius wil een betaalbare organisatie zijn en blijven. Werken met gemeenschapsgelden vraagt om een verantwoorde en transparante inzet van de middelen. Daarom spant Radius zich in om een slimme en efficiënte organisatie te zijn. We zijn ons ervan bewust dat de concurrentie binnen de markt van wonen, welzijn en zorg almaar toeneemt. Radius zet zich proactief in om zelfstandig of samen met partners opdrachten binnen te halen. Daarbij kiest de organisatie nadrukkelijk voor het aangaan en onderhouden van duurzame relaties.

Innovatief

Radius wil een ondernemende organisatie zijn die graag nieuwe uitdagingen aangaat en buiten de gebaande paden durft te treden. Dit vraagt om een zekere mate van brutaliteit en lef. Medewerkers worden dan ook gestimuleerd en uitgedaagd om initiatieven te ontwikkelen en met nieuwe ideeën te komen. Fouten maken hoort daar ook bij; daar leren medewerkers immers van. De blik van de organisatie en de medewerkers is naar buiten gericht. Een systematische aanpak van feedback en reflectie staat centraal. Verder wil Radius nadrukkelijk ruimte creëren om te leren, zowel op het niveau van de organisatie als op dat van de individuele medewerker. Hierbij hoort zeker ook methodieontwikkeling.

Succesvol

Radius en haar medewerkers denken zowel gebiedsgericht als integraal en streven naar draagvlakontwikkeling. Medewerkers worden uitgenodigd om mee te denken en mee te praten over ontwikkelingen en nieuwe mogelijkheden voor de organisatie. Radius vindt het belangrijk dat medewerkers trots zijn op hun werk. Daarom communiceert de organisatie ook de successen, weliswaar zonder zichzelf steeds op de borst te kloppen. Leidinggevenden gunnen medewerkers hun succes. De stijl van leidinggeven is gericht op het creëren van zelfstandige medewerkers die zelf verantwoordelijkheid dragen en die de ondersteuning vragen en krijgen die ze nodig hebben om hun werk goed uit te voeren.

Bijlage 2 De relaties van Radius

Radius onderscheidt vijf typen relaties: doelgroepen, opdrachtgevers, klantgroepen, samenwerkingspartners en netwerken. Vaak behoort een specifieke relatie tot twee of soms wel drie typering. Hieronder worden de verschillende typen relaties nader omschreven.

Doelgroepen

De dienstverlening van Radius is gericht op alle inwoners van het werkgebied. Binnen die brede doelgroep onderscheiden we de volgende specifieke doelgroepen: jeugd en jongeren, vluchtelingen en nieuwkomers, vrijwilligers en actieve burgers, kwetsbare burgers, mensen uit niet-westerse culturen en ouderen. Het aanbod van Radius is afgestemd op de specifieke doelgroepen. Afhankelijk van het aanbod en de vraag zijn binnen deze doelgroepen ook weer talloze kleinere doelgroepen te onderscheiden.

Opdrachtgevers

Opdrachtgevers kunnen we omschrijven als de organisaties die de dienstverlening van Radius op basis van een opdracht financieren. Belangrijke opdrachtgevers voor Radius zijn de gemeenten in het Land van Cuijk. Deze geven, op basis van lokaal beleid, opdracht voor uitvoering van diensten die ten goede komen aan het algemeen belang of een specifieke doelgroep. De gemeenten verlenen daarvoor subsidie. Aan deze opdrachtgevers verantwoordt Radius de inzet van middelen en de behaalde resultaten. Naast deze relatie van opdrachtgever en opdrachtnemer komen de gemeenten en Radius elkaar ook tegen als partner in samenwerking.

Klantgroepen

Van klantgroepen spreken we als Radius haar dienstverlening uitvoert ten behoeve van die organisatie. Met deze groepen worden vaak concrete afspraken gemaakt over doel, werkwijze, omvang van de inzet, resultaat en kosten. Soms zijn de afspraken wat informeler van karakter als dat beter bij de klantgroep past. Voorbeelden van klantgroepen van Radius zijn bewonersgroepen, buurtverenigingen, dorps- en wijkraden, zelforganisaties, vrouwenorganisaties, vrijwilligersorganisaties en –groepen in het welzijnswerk voor ouderen, jeugd en jongeren en in informele zorg, adviesraden, platforms voor belangenbehartiging en groepen van burgers die zich rond een maatschappelijk thema of initiatief georganiseerd hebben. Met sommige klantgroepen bestaat een jarenlange structurele relatie en met andere groepen is de relatie juist van een kortdurend, projectmatig karakter. Naast deze relatie van klantgroep en dienstverlener komen de klantgroepen en Radius elkaar ook tegen als partner in samenwerking.

Naast deze klantgroepen heeft Radius ook professionele organisaties als klant. Dit zijn over het algemeen organisaties die behoren tot onze partners in de sociale infrastructuur en die gebruikmaken van de expertise van Radius voor een afgebakende taak of een specifiek project.

Samenwerkingspartners

Binnen de sociale infrastructuur is iedere organisatie voor Radius een potentiële samenwerkingspartner. Afhankelijk van de activiteit of het project zoekt Radius partners die een belangrijke rol kunnen spelen in de succesvolle uitvoering daarvan. Deze partners zijn te vinden onder de eerder genoemde klantgroepen en opdrachtgevers en in het maatschappelijk middenveld. Bij deze laatste categorie denken we aan bijvoorbeeld zorgaanbieders, woningstichtingen, hulpverlening, politie, scholen, bibliotheken, centra voor kunstzinnige vorming, educatieve organisaties, kinderopvang, peuterspeelzalen, GGD, jeugdzorg, verslavingszorg, middenstand en bedrijfsleven.

Netwerken

Bij de uitvoering van de diverse werkzaamheden en activiteiten is Radius veelvuldig betrokken bij netwerken. Dit zijn georganiseerde samenwerkingsverbanden van een aantal organisaties rondom een bepaalde problematiek of activiteit. Deze netwerken worden op basis van een gezamenlijke verantwoordelijkheid ingericht en ieder neemt deel vanuit een eigen taak of rol. Vaak hebben de netwerken een tijdelijk karakter. Soms heeft Radius een coördinerende taak binnen een netwerk, bijvoorbeeld als het netwerk ook een klantgroep is. Radius vervult dan een dubbele rol. De deelnemers aan deze netwerken zijn te vinden binnen de eerder genoemde groepen en de thema's zijn divers en afhankelijk van de problematiek of activiteit.

Naast deze formele netwerken gebruiken de medewerkers van Radius de netwerkmethodie ook voor een effectieve uitvoering van activiteiten. Dat betekent dat er actief en gericht gebruikgemaakt wordt van de kennis en mogelijkheden van de partijen binnen de sociale infrastructuur. Dit komt uiteindelijk ten goede van een specifieke activiteit.